

REFERAT Børne- og Dagtilbudssudvalget d. 20-10-2025

Mødedato Mandag d. 20. oktober 2025 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 13

Indholdsfortegnelse

BD Oplæg til moderniserings- og optimeringsplan på dagtilbudsområdet.....	3
BD Årlig opfølgning vedr. normeringer i dagtilbuddene.....	4
BD Deltidspladser i dagtilbud.....	6
BD Forslag til ny model for opfølgning på kvaliteten i dagtilbud.....	8
BD Forslag fra Socialdemokratiet om mere synliggørelse af dagplejen.....	10
BD Orienteringspunkt.....	11
BD Underskriftsark - Børne- og Dagtilbudsudvalget.....	12

Punkt 1: BD Oplæg til moderniserings- og optimeringsplan på dagtilbudsområdet

00.30.00-Ø00-1-25

Resume

På Børne- og Dagtilbudsudvalgets møde den 22. september 2025 stillede Niels Peter Bøgballe, Socialdemokratiet, forslag om, at der udarbejdes en analyse af de fem daginstitutioner med det største behov for renovering.

Til Børne- og Dagtilbudsudvalgets orientering vil administrationen på mødet præsentere et oplæg vedr. moderniserings- og optimeringsplanen på dagtilbudsområdet.

Sagen afsluttes i Børne- og Dagtilbudsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Børne- og Dagtilbudsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Børne- og Dagtilbudsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

På Børne- og Dagtilbudsudvalgets møde den 22. september 2025 stillede Niels Peter Bøgballe, Socialdemokratiet, forslag om, at der udarbejdes en analyse af de fem daginstitutioner med det største behov for renovering. Forslaget skal give mulighed for, at der kan arbejdes videre med de konkrete projekter i den kommende byrådsperiode.

Til Børne- og Dagtilbudsudvalgets orientering vil administrationen på mødet præsentere et oplæg vedr. en moderniserings- og optimeringsplan på dagtilbudsområdet. Den endelige prioritering af moderniserings- og optimeringsplanen sker i forbindelse med behandling af Børne- og Dagtilbudsudvalgets anlægsbudget i 2026.

/SSN

Punkt 2: BD Årlig opfølgning vedr. normeringer i dagtilbuddene

28.06.16-P05-1-22

Resume

Danmarks Statistik opgør hvert år normeringerne i daginstitutionerne i landets kommuner. Normeringer beskriver, hvor mange børn der er pr. pædagogisk personale i gennemsnit på kommuneniveau. Administrationen fremlægger årligt de offentliggjorte normeringer for Horsens Kommune.

Opgørelsen fra Danmarks Statistik viser, at den årlige gennemsnitsnormering i 2024 for Horsens Kommune ligger på 3,0 børn pr. pædagogisk personale i vuggestuer og 6,1 børn pr. pædagogisk personale i børnehaver. Horsens Kommune overholder dermed minimumsnormeringen i vuggestuerne og ligger meget tæt på for børnehaverne.

Dagtilbudsområdet overholdt normeringerne i andet halvår af 2024 for både vuggestuer og børnehaver, og forventningen er derfor også, at normeringerne kan fastholdes i 2025 under de nuværende økonomiske og lovgivningsmæssige rammer. Samlet set er niveauet lidt bedre end i 2023, hvor normeringerne blev forværret som følge af nye politisk vedtagne korrektioner i opgørelsen. Disse korrektioner er fortsat gældende og har betydning for, hvordan normeringerne skal tolkes.

Der er løbende tilført midler til området, senest har forligspartierne bestående af Socialdemokratiet, SF, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Venstre og Irene Simonsen i 2026-særtillæg til budgetaftale 2024-2025 afsat 60 mio. kr. svarende til 15 mio. kr. årligt frem til år 2029.

Sagen afsluttes i Børne- og Dagtilbudsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Børne- og Dagtilbudsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Børne- og Dagtilbudsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Horsens Kommune har over de seneste år prioriteret at afsætte midler til flere hænder i daginstitutioner. Midlerne er tilført fra både nationalt og kommunalt niveau, og har siden 2018 overordnet set medført et løft i normeringerne.

Opgørelse af normeringerne

Normeringerne opgøres som et årligt gennemsnit på kommuneniveau, og viser forholdet mellem indskrevne børn og pædagogisk personale.

Det pædagogiske personale omfatter pædagogiske ledere, pædagoger, pædagogiske assistenter, medhjælpere, studerende, elever, dagplejere og støttepersonale. Vikarer inkluderer både timelønnede og tidsbegrænsede ansættelser.

Horsens Kommune har siden 2020 modtaget puljemidler fra Børne- og Undervisningsministeriet til daginstitutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn (sociale normeringer). Medarbejdere ansat for disse midler tæller ikke længere med i Danmarks Statistiks normeringstal. I 2024 var puljemidlerne på 7,8 mio. kr., svarende til 18 fuldtidsansatte medarbejdere, som ikke er med i opgørelsen af minimumsnormeringerne.

Fra 2024 er minimumsnormeringer indført som et krav i dagtilbudsloven. Det betyder, at der skal være minimum ét pædagogisk personale til tre børn i vuggestuer, og ét til seks børn i børnehaver.

De nu offentliggjorte normeringstal for 2024 er de første, hvor disse krav er gældende.

Gennemsnitsnormeringen fra 2018-2024

I nedenstående tabel vises Danmarks Statistiks resultat af den årlige gennemsnitsnormering for daginstitutioner i Horsens Kommune.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024*
Daginstitution 0-2 år	3,4	3,3	3,1	3,0	3,0	3,1	3,0
Daginstitution 3-5 år	6,2	6,2	5,9	5,8	6,0	6,3	6,1

Kilde: Danmarks Statistik. *Inkl. politisk vedtagne korrektioner, som blev indført fra 2023. Det betyder, at årene 2018-2022 ikke direkte kan sammenlignes med årene 2023-2024, da de er opgjort forskelligt.

Normering 2024

Danmarks Statistiks opgørelse for 2024 viser, at normeringen i Horsens Kommune ligger på 3,0 børn pr. pædagogisk personale i vuggestuer og 6,1 i børnehaver, og dermed overholder minimumsnormeringen for vuggestuer og er meget tæt på for børnehaver.

Der er sket en forbedring i normeringen fra 2023 til 2024, hvilket kan tilskrives tilførsel af ekstra midler til området, samt implementeringen af nye styringsredskaber i dagtilbuddene. For at understøtte arbejdet med normeringer har Forligspartierne – Socialdemokratiet, SF, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Venstre og Irene Simonsen – i budgetaftalen for 2024-2025 besluttet at tilføre dagtilbudsområdet 50 mio. kr. i perioden 2024-2027, samt et ekstra løft på 11 mio. kr. i perioden 2024-2025. Midlerne skal bidrage til at sikre gode normeringer og fortsat høj kvalitet i dagtilbuddene. Derudover er der efterfølgende i løbet af 2025 afsat yderligere 9 mio. kr. i særtillæg til budgetaftalen 2024-2025 for dagtilbuddene i årene 2025-2026, samt 60 mio. kr. svarende til 15 mio. kr. årligt frem til 2029.

De ekstra midler som blev tilført i løbet af 2024, har gjort det muligt at ansætte flere dygtige medarbejdere, og har bidraget til en generel forbedring af normeringerne. Dagtilbudsområdet overholdt normeringerne i andet halvår af 2024 for både vuggestuer og børnehaver, og forventningen er derfor også, at Horsens Kommune lever op til normeringerne i 2025 under de nuværende økonomiske og lovgivningsmæssige rammer.

Samtidig er der i 2024 arbejdet med at udvikle og implementere lokale styringsværktøjer, herunder et regneværktøj, der skal understøtte institutionerne i at følge og justere normeringen mere præcist. Der er desuden i løbet af året blevet rekrutteret flere medarbejdere, med henblik på at bringe normeringen tættere på minimumskravene.

Trods denne positive udvikling er minimumsnormeringerne ikke fuldt indfriet i hele året. Det skyldes flere forhold:

1. De ekstra midler som blev tilført i 2024, kom først i anden halvdel af 2024, hvilket har reduceret effekten i den samlede normeringsopgørelse.
2. Rekrutteringsudfordringer: Det er en udfordring at rekruttere pædagogisk personale – særligt fordi der er færre uddannede pædagoger. Det betyder, at rekrutteringsprocessen kan trække ud, hvilket bidrager til udsving i normeringen.
3. Det er en kompleks opgave at styre efter faktiske normeringstal frem for budget, især med indarbejdelse af tekniske korrektioner i beregningen af minimumsnormeringerne og udsving i børnetal.

Det kan desuden bemærkes, at andelen af uddannet personale i de kommunale dagtilbud er høj. I 2024 udgjorde andelen af pædagoger og pædagogiske assistenter 64 %, hvilket ligger en del over landsgennemsnittet på 56 %. Dette påvirker ikke normeringstallene direkte, men indikerer en høj faglighed i tilbuddene, hvilket er væsentligt i forhold til kvaliteten i dagtilbuddene.

På nuværende tidspunkt er der ikke meldt ud om eventuelle sanktioner ved manglende overholdelse af minimumsnormeringerne.

Punkt 3: BD Deltidspladser i dagtilbud

28.00.00-A00-5-24

Resume

På mødet i Børne- og Dagtilbudsudvalget den 22. september 2025 blev det besluttet, at administrationen skal undersøge, hvilken effekt indførelsen af deltidsmoduler vil have på økonomi og normeringer på dagtilbudsområdet.

Indførelse af deltidsmoduler vil have en negativ effekt på dagtilbuddenes økonomi som følge af færre forældrebetalingssindtægter. En dårligere økonomi vil forringe dagtilbudsområdets mulighed for at leve op til lovkravet om minimumsnormeringer, medmindre området tilføres flere midler.

Hvis det forudsættes, at oprettelsen af et 30-timers modul vil betyde, at 20 % af børnene vil blive indmeldt på dette deltidsmodul i stedet for et fuldtidsmodul (i Vejle Kommune er 40 % af børnene indmeldt på et deltidsmodul på enten 25 eller 35 timer), vil det medføre et årligt tab i forældrebetalingssindtægter på 7,9 mio. kr. (2024-prisniveau).

Effekterne udfoldes yderligere i sagsfremstillingen og bilaget.

Sagen afsluttes i Børne- og Dagtilbudsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Børne- og Dagtilbudsudvalget drøfter, om det fremlagte materiale giver anledning til mere konkrete overvejelser vedr. deltidspadser i Horsens Kommune.

Beslutning

Børne- og Dagtilbudsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

På mødet i Børne- og Dagtilbudsudvalget den 22. september 2025 blev det besluttet, at administrationen skal undersøge, hvilken effekt indførelsen af deltidsmoduler vil have på økonomi og normeringer på dagtilbudsområdet.

I Horsens Kommunes daginstitutioner kan forældre vælge mellem en fuldtidsplads og en 30-timers plads. Et barn kan dog kun indmeldes på 30-timers plads, hvis mindst en af barnets forældre er på barsel, eller hvis barnet indmeldes i kombinationstilbud (hvor barnet har en deltidspads i et kommunalt tilbud og får tilskud til privat pasning).

Det er op til den enkelte kommune at beslutte, om der skal oprettes andre deltidspadser i dagtilbud end fuld tid og 30 timer ifm. barsel eller kombinationstilbud. Af denne grund er det meget forskelligt på tværs af kommuner.

I de kommunale daginstitutioner i Horsens Kommune er 1 % af børnene på 30 timer, og 99 % af børnene er på fuld tid.

I Vejle Kommune tilbydes 25 timer, 35 timer og fuld tid. Fordelingen af børn i Vejles kommunale daginstitutioner er ca. 10 %, 30 % og 60 % på hhv. 25 timer, 35 timer og fuld tid. I Vejle Kommune får hvert dagtilbud en fuld takst pr. barn uanset, hvilket modul børnene er indmeldt på.

I Aarhus Kommune tilbydes 25 timer, 30 timer (kun for forældre på barsel) og fuld tid. Fordelingen af børn i Aarhus' kommunale daginstitutioner er ca. 5 %, 0 % og 95 % på hhv. 25 timer, 30 timer (kun for forældre på barsel) og fuld tid.

Det samlede budget på dagtilbudsområdet spiller en væsentlig rolle i forhold til mulighederne for oprettelsen af deltidspadser. KL's årlige sammenligning af kommunerne, "Kend din kommune", viser, at Horsens Kommune i 2023 brugte 78.066 kr. pr. 0-5-årig (2025-prisniveau). Til sammenligning brugte Vejle 80.638 kr., og Aarhus brugte 86.757 kr.

Hvis det forudsættes, at oprettelsen af et 30-timers modul vil betyde, at 20 % af børnene vil blive indmeldt på dette deltidsmodul i stedet for et fuldtidsmodul (i Vejle Kommune er 40 % af børnene indmeldt på et deltidsmodul på enten 25 eller 35 timer), vil det medføre et årligt tab i forældrebetalingssindtægter på 7,9 mio. kr. (2024-prisniveau).

Tabet i forældrebetalingssindtægter ved en stigning i antallet af børn på deltidspladser vil ikke kunne indhentes ved et tilsvarende fald i lønudgifter. Det skyldes, at hvis flere børn får deltidspladser, forventes antallet af børn i ydertimerne (ca. kl. 5.30-8.00 og kl. 15.30-17.00) at falde. Personalet kan dog ikke nedjusteres i samme takt, da der ikke må planlægges med, at det pædagogiske personale står alene med en børnegruppe.

Hvis der ikke tilføres midler til dagtilbudsområdet, vil det betyde en tilsvarende nedjustering i dagtilbuddenes budgetter og dermed dårligere muligheder for at leve op til kravet om minimumsnormeringer.

I bilaget belyses deltidsmodulers indvirkning på økonomi og normeringer på dagtilbudsområdet yderligere.

/ANN

Bilag

Bilag - Notat om deltidspladser i dagtilbud

Punkt 4: BD Forslag til ny model for opfølgning på kvaliteten i dagtilbud

28.00.00-P05-1-25

Resume

Administrationen fremlægger forslag til en ny model for Børne- og Dagtilbudsudvalgets opfølgning på kvaliteten i kommunale dagtilbud, privatinstitutioner og private pasningsordninger. Det foreslås, at den nye model bruges fra og med 2026.

Til grund for forslaget ligger et ønske om, at temaer fra det pædagogiske tilsyn og andre temaer om pædagogisk kvalitet skal fylde mere i det politiske tilsyn. Desuden lægges der med forslaget op til, at det politiske tilsyn med kommunale dagtilbud og privatinstitutioner bliver tættere koordineret, og at selve opfølgningen sker i en enklere form.

Sagen afgøres af Børne- og Dagtilbudsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Børne- og Dagtilbudsudvalget godkender ny model for udvalgets opfølgning på kvaliteten i kommunale dagtilbud, privatinstitutioner og private pasningsordninger med virkning fra og med 2026.

Beslutning

Børne- og Dagtilbudsudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ifølge dagtilbudsloven skal kommunalbestyrelsen sikre, at udviklingen på dagtilbudsområdet drøftes politisk mindst hvert andet år.

Det politiske tilsyn med de kommunale dagtilbud er i Horsens Kommune siden 2015 sket ved, at Børne- og Dagtilbudsudvalget har drøftet og godkendt en kvalitetsrapport og besluttet en kvalitetsaftale, hver især gældende for to år ad gangen. Kommunekvalitetsaftalen har efterfølgende sat rammen for kvalitetsaftaler for de enkelte dagtilbud. Desuden er udvalget én gang om året blevet orienteret om fakta/nøgletal på dagtilbudsområdet.

Også på skoleområdet og på ungeområdet har man tidligere brugt denne model. På skoleområdet blev den i 2022/23, som følge af ny lovgivning om skoleudviklingssamtaler, erstattet af, at Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget én gang om året drøfter nøgletal og beslutter temaer for skoleudviklingssamtalerne. På ungeområdet blev modellen i 2024 erstattet af en toårig udviklingsplan og en årlig status til Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget samt udviklingsaftaler på ledelsesniveau hvert andet år.

Det politiske tilsyn med privatinstitutioner og private pasningsordninger beliggende i Horsens Kommune sker i øjeblikket ved, at Børne- og Dagtilbudsudvalget én gang om året bliver orienteret om de gennemførte tilsyn og hvert andet år om fakta/nøgletal på området.

Formålet med en ny model

Administrationen fremlægger forslag til en ny model for Børne- og Dagtilbudsudvalgets opfølgning på kvaliteten i kommunale dagtilbud, privatinstitutioner og private pasningsordninger. Det foreslås, at den nye model bruges fra og med 2026.

Forslaget er inspireret af de nye modeller på skole- og ungeområdet og tager desuden højde for specifikke bestemmelser i dagtilbudsloven. Forslaget lægger op til en tættere koordinering af det politiske tilsyn med kommunale dagtilbud og privatinstitutioner med henblik på en samlet politisk drøftelse af dagtilbudsområdet hvert andet år.

Den nationale kvalitetsundersøgelse på dagtilbudsområdet (2023 og 2025) peger på, at det især er det, som det pædagogiske tilsyn har fokus på, nemlig den pædagogiske kvalitet, der har betydning for børnene. Med den nye model vil temaer fra det pædagogiske tilsyn og andre temaer om pædagogisk kvalitet fylde mere.

Den nuværende model med kvalitetsrapport og kvalitetsaftale bygger på en højere grad af målstyring. Den nye model vil åbne for bredere temaer end det, der kan rammesættes af resultatmål. Afrapporteringen vil blive mere kvalitativ, hvilket også er en naturlig følge af, at der er blevet færre kvantitative data på dagtilbudsområdet.

Endelig er der i forslaget til den nye model indarbejdet et ønske om forenkling. Det er hensigten, at afrapportering af nøgletal og status på kvalitetstemaer og tilsyn skal have en kortere og mere tilgængelig form end den nuværende kvalitetsrapport. Desuden er det en del af forslaget, at afrapporteringen sker samlet hvert andet år og ikke som nu, hvor fx nøgletal for kommunale dagtilbud afrapporteres én gang om året.

Overblik over den ny model

Administrationen foreslår, at det politiske tilsyn med kvaliteten på dagtilbudsområdet i Horsens Kommune fra og med 2026 føres efter dette toårige årshjul:

- Pædagogisk tilsyn (lige og ulige år)
 - Der gennemføres anmeldte tilsyn i private pasningsordninger (løbende), privatinstitutioner (lige år) og kommunal dagpleje og kommunale daginstitutioner (ulige år).
 - Der gennemføres som minimum uanmeldte tilsynsbesøg i 10 % tilfældigt udvalgte henholdsvis private pasningsordninger, privatinstitutioner og kommunal dagpleje/daginstitutioner over en toårig periode.
- Politisk tilsyn (lige år)
 - Børne- og Dagtilbudsudvalget bliver orienteret om nøgletal og status på de gennemførte pædagogiske tilsyn i kommunale dagtilbud, privatinstitutioner og private pasningsordninger. Børne- og Dagtilbudsudvalget bliver ved samme lejlighed orienteret om status på de toårige kvalitetstemaer for kommunale dagtilbud. Orienteringen danner udgangspunkt for en drøftelse af kvalitetstemaer for de kommende to år.
- Toårige kvalitetstemaer for kommunale dagtilbud (lige år)
 - Børne- og Dagtilbudsudvalget beslutter kvalitetstemaer for de kommende to år. Temaerne bruges bl.a. til efterfølgende kvalitetssamtaler i de kommunale dagtilbud.
 - Dagtilbudschefen afholder kvalitetssamtaler med de enkelte dagtilbudsledere i de kommunale dagtilbud.
 - Børne- og Dagtilbudsudvalget bliver orienteret om det overordnede indhold i de gennemførte kvalitetssamtaler.

Modellen er beskrevet mere detaljeret i vedlagte bilag.

/ANN og SSN

Bilag

Bilag Model for opfølgning på kvalitet på dagtilbudsområdet (Kopi)

Retningslinjer for tilsyn med private pasningsordninger

Retningslinjer for tilsyn med kommunale dagtilbud

Retningslinjer for tilsyn med privatinstitutioner

Punkt 5: BD Forslag fra Socialdemokratiet om mere synliggørelse af dagplejen

28.00.00-A50-1-25

Resume

Niels Peter Bøgballe, Socialdemokratiet, har fremsendt ønske om, at administrationen udarbejder forslag til, hvordan muligheden for at vælge dagplejen bliver mere synlig, samt om der skal være en anderledes måde at ansøge om en plads til sit barn, så det bliver synligt at både dagpleje og vuggestue er en mulighed.

Sagen afsluttes i Børne- og Dagtilbudsudvalget.

Indstilling

Niels Peter Bøgballe, Socialdemokratiet, indstiller at

1. Børne- og Dagtilbudsudvalget anmoder administrationen om at udarbejde forslag til, hvordan muligheden for at vælge dagplejen bliver mere synlig.

Beslutning

Børne- og Dagtilbudsudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

Niels Peter Bøgballe, Socialdemokratiet, fremsender følgende forslag:

"Socialdemokratiet ønsker at gøre muligheden for at vælge dagplejen mere synlig. Derfor ønsker vi at blive præsenteret for forslag til, hvordan vi kan gøre dagplejen mere synlig. Det kan være ved at fortælle om gode historier fra dagplejen på diverse medieplatforme, eller ved at give mulighed for, at man som dagplejer selv kan promovere sit eget tilbud. Samtidig ønsker vi et bud på, om der skal være en anderledes måde at ansøge om en plads for sit barn, så det bliver synligt at både dagpleje og vuggestue er en mulighed".

Punkt 6: BD Orienteringspunkt

00.22.02-P07-1-24

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Børne- og Dagtilbudsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Børne- og Dagtilbudsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

- Orientering om resultat for valg til frokostmåltidet
- Foredrag for forældre
- Besvarelse af spørgsmål

Punkt 7: BD Underskriftsark - Børne- og Dagtilbudsudvalget

00.13.06-A50-3-24

Resume

Underskrift til beslutningsprotokol.

Beslutning

Børne- og Dagtilbudsudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende og underskrive beslutningsprotokollen, skal mødedeltagerne klikke på "godkend".